

Calamiteitenplan jeugdhulp en zorg Gemeente Gouda, regio Midden-Holland

---

Geactualiseerd versie december 2016

Gouda

Calamiteitenplan gemeente Gouda

Inleiding

De uitvoering van de Jeugdhulp is in ons stelsel belegd bij: de gemeenten, de lokale sociale teams, de GGD (VeiligThuis), het Netwerk Sociaal Domein Midden Holland (NSDMH) en de regionale zorgmarkt met een grote diversiteit van zorgaanbieders.

Deze partijen spelen allemaal een rol als het gaat om zorg aan jeugd. Bij het voordoen van een *calamiteit, crisis of incident* is het dan ook belangrijk dat iedere partij zijn verantwoordelijkheden kent en neemt. Dit calamiteitenplan richt zich hierbij specifiek op calamiteiten bij jongeren en jeugdigen en hun omgeving.

Naast de intergemeentelijke samenwerking op het gebied van de jeugdhulp, werken gemeenten ook samen op het gebied van zorg (GGD) en veiligheid. Dit wordt vormgegeven in een samenwerking tussen de regio's Zuid-Holland Noord en Midden-Holland (Hollands- Midden). Voorbeelden hiervan zijn de veiligheidsregio Hollands Midden, het Veiligheidshuis en de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands-Midden. Deze partijen hebben ervaring op het gebied van rampen/crisis en zijn mogelijk ook betrokken wanneer er zich een calamiteit voordoet binnen de jeugdhulp.

Doorontwikkeling calamiteitenplan 2017

Het calamiteitenplan wordt gefaseerd uitgewerkt en verfijnd. Op basis van dit calamiteitenplan werden in 2015 door het bureau COT een adviesbureau voor veiligheids- en crisismanagement, sessies 'calamiteiten jeugdzorg' gehouden met burgemeesters, wethouders en ambtenaren om het calamiteitenplan eigen te maken en door te ontwikkelen in de regio Midden-Holland.

Op basis van deze sessies heeft het COT op 16 december 2015 een advies uitgebracht ter aanscherping van het voorliggende calamiteitenplan jeugdhulp. In 2017 zal de regionale vertaalslag hiervan plaatsvinden.

Calamiteitenplan versie 2016

In deze versie zijn enkele aanpassingen doorgevoerd naar aanleiding van een casus in Gouda in 2016. De andere aanpassingen in dit plan betreffen de rolwijziging van het Calamiteiten en zedenteam van de GGD die naar aanleiding hiervan ook haar naam heeft veranderd in Adviesteam calamiteiten en zedenzaken.

Leeswijzer

In de komende paragrafen treft u achtereenvolgens:

- . Definitie van een calamiteit en incident, de meldingsplicht en de visie op het calamiteitenplan
- . Het werkproces
- . De rolverdeling tussen de betrokken partijen
- . Vervolg

1. Calamiteiten

1.1 Definitie calamiteit Regio Midden-Holland

Voordat een calamiteitenplan in werking kan treden, is het goed om met elkaar vast te stellen wanneer er sprake is van een calamiteit.

De Jeugdwet heeft in artikel 1.1. begripsbepalingen onder calamiteit opgenomen:
Niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor, of de dood van, een jeugdige of een ouder heeft geleid.

De regio Midden- Holland verruimt het wettelijke kader naar situaties waarin calamiteiten niet leiden tot een ernstig schadelijk gevolg of de dood van een jeugdige of ouder, maar wel naar (dreigende) maatschappelijke onrust en/of onveiligheid. Ook in deze situatie is het calamiteitenplan van toepassing.

De regio Midden-Holland hanteert dan ook aanvullende criteria die de bepaling van een calamiteit ondersteunen. Deze criteria helpen bij het inschatten van de situatie en het bepalen van de zwaarte/emst van de calamiteit en of het calamiteitenplan in werking treedt. De criteria zijn:

- *Er is sprake of een vermoeden van een strafbaar feit (OM is betrokken);*
- *Er is melding gemaakt bij de Inspectie Jeugdzorg (of gezondheidszorg);*
- *Er is (risico op) maatschappelijke onrust;*
- *Er is sprake van een bestuurlijk afbreukrisico;*
- *Er is (dreiging van) media-aandacht;*
- *Een opeenstapeling van incidenten.*

1.2 Meldingsplicht van calamiteiten en incidenten

In de huidige situatie zijn zorgaanbieders verplicht om calamiteiten direct te melden bij de Inspectie Jeugdzorg. In het geval van de Geestelijke Gezondheidszorg is dit de Inspectie Geestelijke Gezondheidszorg. De inspectie Justitie en Veiligheid houdt toezicht op de ten uitvoer legging van strafrechtelijke beslissingen. Deze verplichting blijft ook aanwezig na invoering van de Jeugdwet (artikel 4.1.8 Jeugdwet). De meldingsplicht geldt alleen voor de jeugdhulp, maar niet in geval van preventie.

Zorgaanbieders zijn niet verplicht om *incidenten* te melden bij de Inspectie. Onder incidenten worden (in vergelijking met calamiteiten) relatief lichte verstoringen van de dagelijkse gang van zaken bij een instelling verstaan. Deze incidenten moeten wel *geregistreerd en geanalyseerd* worden en eenmaal per jaar wordt hierover aan de Inspectie gerapporteerd.

Zorgaanbieders zijn gehouden aan de definitie van calamiteiten en seksueel misbruik zoals gesteld in de Kwaliteitswet Zorginstellingen, artikel 4a, lid 2 en lid 3:

Lid 2

“Onder calamiteit wordt verstaan een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis, die betrekking heeft op de kwaliteit van de zorg en die tot de dood van of een ernstig schadelijk gevolg voor een patiënt of cliënt van de instelling heeft geleid.”

Lid 3

“Onder seksueel misbruik wordt verstaan grensoverschrijdend seksueel gedrag waarbij sprake is van lichamelijk, geestelijk of relationeel overwicht.”

Een incident kan leiden tot een calamiteit. Wanneer escalatie dreigt, neemt de zorgaanbieder telefonisch contact op met het piket calamiteiten jeugd.

De gemeente Gouda neemt bij escalatie haar wettelijke verantwoordelijkheid. Het is geen logisch gevolg om bij ieder incident betrokken te willen zijn. Om inzicht te krijgen in en een analyse te krijgen over het aantal incidenten kan de gemeente bij de instelling de jaarlijkse rapportage van incidenten aan de inspectie volksgezondheid/ geestelijke gezondheidszorg opvragen.

1.3 Crises

Ook komen binnen het dagelijks functioneren van het gezin (de samenlevingsvorm) *crises* voor die het samenleven drastisch verstoren. Onder een crisis wordt verstaan: *een ernstige verstoring van het alledaagse functioneren waarin de gebruikelijke oplossingsstrategieën tekort schieten. Door deze verstoring wordt het evenwicht tussen draaglast (belastbaarheid) en draagkracht (belasting) overbelast in een samenlevingsvorm (gezin/familieverband of partner setting).*

<i>Voorbeelden van crises zijn kinder- en of oudermishandeling, verwaarlozing, suicidepoging en of ernstige conflicten met adolescenten.</i>
--

In deze gevallen wordt door het desbetreffende gezin bijvoorbeeld een medewerker van het Sociaal Team Jeugd Gouda/ de burens of de Politie, Veilig Thuis gealarmeerd. Welke vervolgens binnen het gezinssysteem interveniëren, waardoor de crisis beslecht wordt en de leefbaarheid in de gezinsstructuur terugkeert. In uiterste gevallen heeft de burgemeester de mogelijkheid inwoners in bewaring te stellen (IBS) op grond van de BOPZ (wet Bijzondere Opnemings Psychiatrisch Ziekenhuis).

Een crisis kan bij opeenstapeling van omstandigheden uiteindelijk leiden tot een calamiteit. Wanneer escalatie dreigt, dient Veilig Thuis, het Crisisinterventieteam (CIT Jeugd) van de GGD HM of het CJG/Sociaal Team Jeugd telefonisch contact op met het piket calamiteiten jeugd.

1.4 Visie op een lerende calamiteiten organisatie

Het voorliggende calamiteitenplan Jeugdhulp is een dynamisch model. De gemeente Gouda wil zich verbeteren in het actief handelen in geval van calamiteiten. Dit betekent nadrukkelijk inzetten op preventieve maatregelen en voegsignalering van ontwikkelings- en opvoedproblemen bij jeugdigen. Helaas zijn incidenten en calamiteiten niet altijd te voorkomen ondanks checks en balances in de jeugdzorgketen.

2. Het werkproces calamiteitenplan jeugdhulp

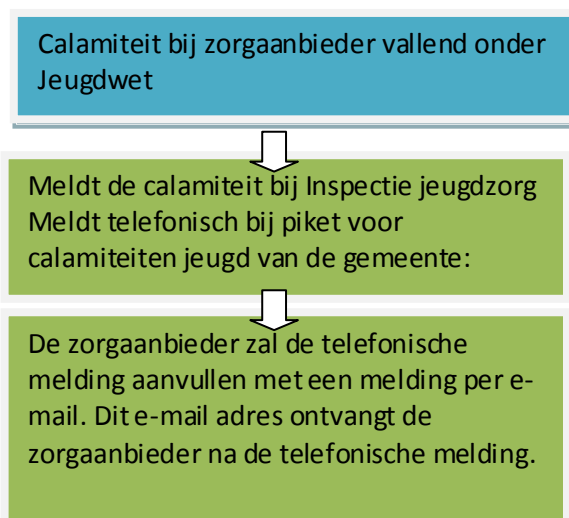
Ter ondersteuning van het gebruik van het calamiteitenplan Jeugdhulp is een stappenplan opgesteld. Hierin zijn de te doorlopen stappen schematisch weergegeven. Zie “stappenplan bij calamiteiten jeugdhulp”.

De gemeente beschikt ook over een Draaiboek Maatschappelijke onrust. Bij calamiteiten jeugd prevaleert het calamiteitenplan.

2.2 Melding

Zorgaanbieders zijn verplicht een calamiteit onverwijld te melden bij de inspectie Jeugdzorg (of gezondheidszorg). Daarnaast zijn de dienstverleners waarmee de gemeente een overeenkomst heeft verplicht om in geval van een calamiteit de gemeente onverwijld te informeren over de aard en omvang van de calamiteit. Dit met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving over persoonsgegevens. Deze zorgaanbieders melden dus zowel bij de Inspectie als bij de gemeente.

Schematische weergave voor de routing van een melding calamiteit jeugd door zorgaanbieders

In de e-mail verstrekt de zorgaanbieder de volgende informatie:

- a. De dagtekening van de calamiteit
- b. Gegevens over de aanbieder en de betrokken zorgverleners;
- c. Gegevens over betrokken gemeenten bij de calamiteit (plaats gebeurtenis, vestigingsplaats aanbieder)
- d. Gegevens over de calamiteit;
- e. Informatie over het afhandelen van de calamiteit; hieronder valt ook de informatie of – en zo ja, welke – belanghebbenden zijn geïnformeerd over de melding. In ieder geval dient de inspectie Jeugdzorg geïnformeerd te zijn;
- f. Inschatting van de mogelijkheid dat de calamiteit leidt tot maatschappelijke onrust of de mate waarin deze publiciteitsgevoelig is. Dit i.v.m. het op de hoogte brengen van de burgemeester.

2.3 Afweging

Op basis van de telefonische melding en de per e-mail verstrekte informatie maakt het piket calamiteit jeugd een eerste inschatting van de uitgangssituatie om te bepalen of doorzetting van de melding nodig is. Indien nodig informeert het piket calamiteit jeugd de burgemeester, de portefeuillehouder jeugd, de beleidsmedewerker jeugd, en de communicatiemedewerker over de melding. Daarna bepaalt de burgemeester na overleg met de wethouder of het calamiteitenplan inwerking treedt en welke overleggen worden geformeerd.

2.4 Calamiteitenoverleg

De burgemeester is lokaal verantwoordelijk bij een *sociale calamiteit met (mogelijke) maatschappelijke onrust*. Deze positie is o.a. verkregen door diverse wettelijke bevoegdheden en taken, die voornamelijk gericht zijn op Openbare Orde en Veiligheid. Daarnaast zijn er aanvullende bevoegdheden bij de burgemeester belegd, zoals de Wet Tijdelijk Huisverbod, de Wet herziening Kinderbeschermingsmaatregelen en Slachtofferhulp, die direct van toepassing kunnen zijn op de situatie van het kind.

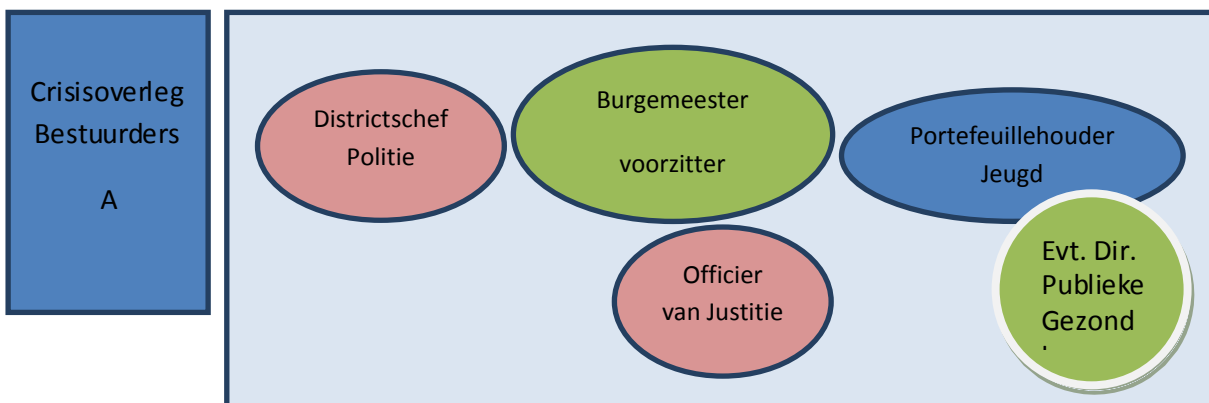
Wanneer een *sociale calamiteit met (mogelijke) maatschappelijke onrust* zich voordoet, kan op advies van de burgemeester een crisisoverleg bestuurders B en/of een crisisoverleg bestuurders A én een operationeel team geformeerd worden. Wegingscriteria, die de burgemeester hanteert om het crisisoverleg B en/of crisisoverleg A bijeen te roepen zijn:

- *Er is sprake of vermoeden van een strafbaar feit (OM is betrokken);*
- *Er is melding gemaakt bij de Inspectie Jeugdzorg (of gezondheidszorg);*
- *Er is (risico op) maatschappelijke onrust;*
- *Er is sprake van een bestuurlijk afbreukrisico;*
- *Er is (dreiging van) media-aandacht;*
- *Een opeenstapeling van incidenten*

2.4.1 Crisisoverleg bestuurders A

Het crisisoverleg Bestuurders A is de bekende driehoek van burgemeester, politie en justitie en wordt aangevuld met de wethouder Jeugd en eventueel met de Directeur Publieke Gezondheid. Dit overleg komt bijeen indien de veiligheid in geding is en/of maatschappelijke onrust dreigt. Het is aanvullend op het bestuurdersoverleg B.

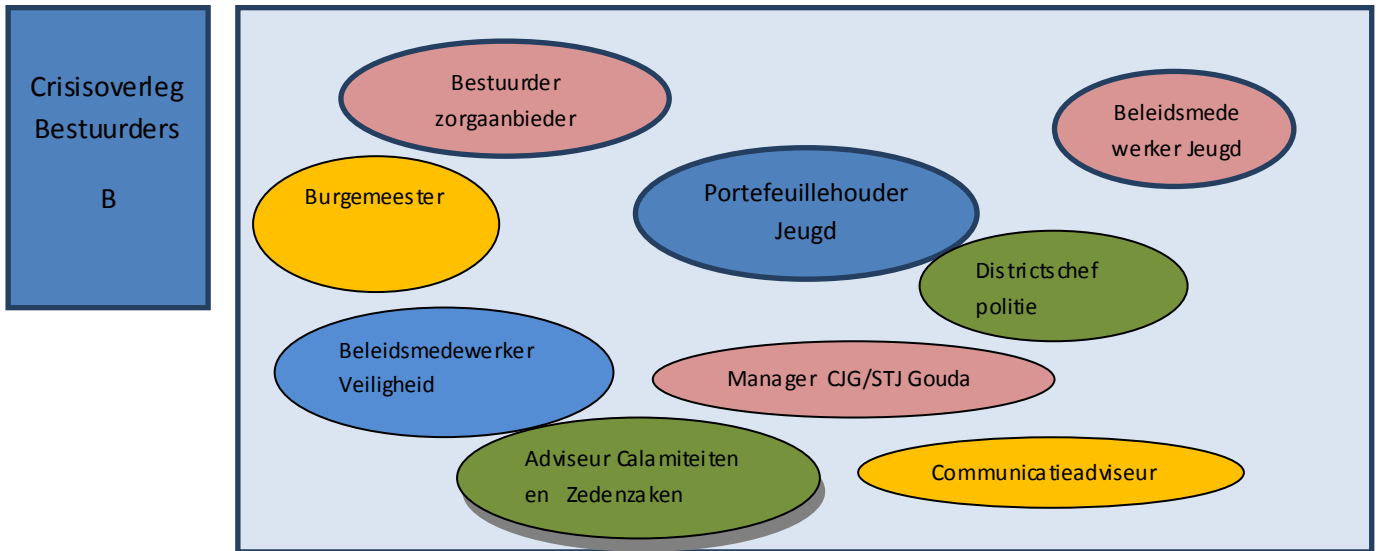
De burgemeester (of zijn vertegenwoordiger) heeft de rol van voorzitter van het Crisisoverleg A. Schematisch ziet het crisisoverleg Bestuurders A er als volgt uit (figuur 1):

2.4.2 Crisisoverleg bestuurders B

Het crisisoverleg bestuurders B wordt voorgezeten door de portefeuillehouder jeugd met naast zich de burgemeester. Daarnaast wordt deelgenomen door een bestuurder van de betrokken zorgaanbieder, beleidsmedewerker Jeugd, beleidsmedewerker Veiligheid, Districtschef politie, Communicatie adviseur, Adviseur Calamiteiten en Zedenzaken en de manager van het CJG/ Sociaal Team Jeugd Gouda. Aanvullend op overleg B kan het nodig zijn om een overleg A in te richten.

Schematisch ziet het crisisoverleg bestuurders B er als volgt uit (figuur 2):

Communicatieoverleg

Tenslotte is er een communicatieoverleg tussen de communicatie adviseur van de gemeente Gouda en de communicatie adviseur van de betrokken zorgaanbieder.

Dit gehele proces is uitgewerkt in een stroomschema in bijlage 1.

2.4.3 Operationeel Team

Het operationeel team wordt gevormd door: de beleidsmedewerker Jeugd (voorzitter), de beleidsmedewerker veiligheid (optioneel voorzitter), de medewerker van het CJG/Sociaal Team Jeugd, de Adviseur calamiteiten en zedenzaken en/of leden van het Adviesteam calamiteiten en zedenzaken en meestal de politie. Onder overige organisaties worden bijvoorbeeld.

woningcorporaties of jeugdreclassering bedoeld, zij kunnen aanschuiven wanneer nodig.

Schematisch ziet het operationele team er als volgt uit (figuur 3):

3. Rolverdeling betrokkenen in geval van calamiteiten

In deze paragraaf wordt van enkele betrokken partij de rolverdeling uiteengezet.

Gemeente

Regierol gemeente

De regierol van de gemeente vloeit voort uit haar bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid voor het stelsel van de jeugdhulp en voor haar bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de openbare orde. De gemeente is in geval van een calamiteit waarbij de veiligheid in geding is en/of dreiging is van maatschappelijke onrust en/of media aandacht bestuurlijk verantwoordelijk. Dit houdt ook in dat de gemeente verantwoordelijk is voor de coördinatie van een calamiteit Jeugd. Communicatie vindt plaats vanuit gemeente en eventueel politie/justitie.

Gemeenteraad

De burgemeester informeert de gemeenteraad, zo nodig in vertrouwelijke setting op hoofdlijnen over een calamiteit wanneer:

- a. er maatschappelijke onrust is of dreigt;
- b. er media-aandacht is of wordt verwacht.

Hierbij wordt rekening gehouden met de geldende privacy richtlijnen. Dit betekent dat de gemeenteraad zich dient te onthouden van vragen over de casuïstiek. De officiële woordvoering richting de media dient altijd te worden geregisseerd door de burgemeester.

De gemeenteraad ontvangt persberichten voorafgaand aan media uitingen.

Rolverdeling burgemeester/wethouder Jeugd

Bovenstaand werkproces gaat er vanuit dat de burgemeester een regiefunctie heeft bij een sociale calamiteit waarbij veiligheid en/of maatschappelijke onrust in het geding is. Vanuit Openbare Orde en Veiligheid is dit ook een logische redenering. De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid en is voorzitter van het Crisisoverleg bestuurders A.

De kwaliteit van de zorg is echter belegd bij de wethouder Jeugd en is daarom de voorzitter van Crisisoverleg B.

De burgemeester informeert het college van B&W over de calamiteit en indien maatschappelijke onrust of media aandacht dreigt, de gemeenteraad. De burgemeester en de wethouder verzoeken tot opschaling naar het calamiteitenplan Jeugdhulp gemeente Gouda en heeft daarbij de volgende opties:

- *Opschaling naar Crisisoverleg bestuurders B en het ondersteunende operationele team.*
- *Indien veiligheid in geding is en/of maatschappelijke onrust dreigt komt ook het Crisisoverleg A (driehoek) bijeen.*

De burgemeester is voorzitter van het crisisoverleg bestuurders A en laat zich informeren door de adviseur veiligheid en adviseur jeugd.

De burgemeester vervult zijn rol bij maatschappelijke onrust en slachtofferbegeleiding. De burgemeester ziet toe op de nazorg voor betrokkenen bij de calamiteit, die het Operationeel Team initieert in samenwerking met de Adviseur Calamiteiten en zedenzaken.

De burgemeester en de wethouder Jeugd zoeken in samenwerking met de communicatie adviseur afstemming over het voeren van persgesprekken (het woordvoerderschap dient in nauw overleg afgestemd te worden). De burgemeester heeft hierbij op grond van zijn verantwoordelijkheden voor openbare orde en veiligheid bij voorkeur de lead.

De wethouder Jeugd informeert, indien van toepassing, de wethouders van de buurgemeenten.

Beleidsmedewerkers

De beleidsambtenaar jeugd maakt samen met de beleidsambtenaar veiligheid een situatieschets:

Aandachtspunten voor Veiligheid

Kans op sociale onrust?
Kans op openbare orde verstoring?
Strafrechtelijk onderzoek? OM inschakelen
Driehoek bij elkaar komen?
Noodbevel en noodverordening nodig?

Aandachtspunten voor Jeugd

Opvang gezin geborgd? Overige kinderen veilig?
Brengt netwerk hulpverlening in beeld.
Informeren/betrekken scholen
Bekend bij: jeugdbeschermingstafel, voorgedij,
Onder Toezichtstelling, jeugdbescherming etc.
Uitvoering gegeven aan de Meldcode?

De voorzitter (beleidsmedewerker jeugd ofwel de beleidsmedewerker veiligheid) formeert een Operationeel Team en betreft daarbij de Adviseur Calamiteiten en Zedenzaken.

De beleidsmedewerker Veiligheid en de beleidsadviseur Jeugd dragen zorg voor de evaluatie van een calamiteit.

Vanaf dag 1 –ontvangst melding- houdt beleidsmedewerker Jeugd een dossier bij in de beveiligde map op de server met:

- Logboek gebeurtenissen en acties
- E-mail verkeer bewaren.

Via de daartoe bevoegde beleidsambtenaren jeugd kan in Vendorlink inzage worden verkregen in contractafspraken zoals monitoring, aanspreekpunt zorgaanbieder etc.

Juridische kwesties die zich voordoen bij de afhandeling van een calamiteit worden door de juridische adviseurs van de gemeente in behandeling genomen.

Zorgaanbieder en inspectie

Zorgaanbieder en Inspectie Jeugdzorg/Gezondheidszorg (Inspectie)

- De zorgaanbieder maakt melding van de calamiteit bij de Inspectie Jeugdzorg en de gemeente. De Inspectie start een onderzoek en stelt een feitenrelaas op.
- Bij vermoeden van een strafbaar feit schakelt de Inspectie de politie in.
- De Inspectie heeft de regie over het onderzoek.
- De zorgaanbieder werkt volledig mee aan het onderzoek van de Inspectie.
- De gemeente intervenueert niet in de directe casuïstiek.
- De zorgaanbieder wordt eventueel door de wethouder Jeugd betrokken in het Crisisoverleg Bestuurders B.
- De zorgaanbieder wordt eventueel door de voorzitter bij het operationeel team van de gemeente betrokken.

Opschalen door zorgaanbieder

Ook een organisatie van de zorgaanbieder zal haar crisisorganisatie afstemmen op de calamiteit.

Bij crisismanagement zijn 3 verschillende niveaus te onderscheiden:

- Bestuurlijk niveau: geeft richting (bestuurdersoverleg B)
- Tactisch niveau: operationele coördinatie (operationeel team)
- Operationeel niveau: uitvoering ter plaatse.

CJG/Sociaal Team Jeugd

Het CJG/Sociaal Team Jeugd:

1. Coördineert de hulpverlening (casuïstiek) bij de afhandeling van een calamiteit.
2. Verleent hulp in vrijwillig kader.
3. Kan bekend zijn met betreffend gezin.

4. Kan verbinding leggen tussen vrijwillig en gedwongen kader.

Het CJG/Sociaal Team Jeugd dient beschikbaar te zijn voor het coördineren en het verlenen van hulp. Het CJG/Sociaal Team Jeugd is bereikbaar via de manager. Afspraken worden gemaakt in het crisioverleg B en Operationeel Team.

Adviesteam Calamiteiten en zedentaken

Doel van het adviesteam is om bij calamiteiten en zedenzaken met maatschappelijke onrust, te adviseren over benodigde hulp en communicatie en hiermee het leed voor betrokkenen zoveel mogelijk te beperken. Vanuit het team kan daarnaast zorg ingezet worden en kunnen coördinatie taken uitgevoerd worden.

De Politie Den Haag team zeden, de GGD HM, GGZ Rivierduinen, Kwadraad, en Slachtofferhulp Nederland vormen met elkaar het adviesteam calamiteiten en zedenzaken. De partners in het team zijn beschikbaar als adviseur en hebben mandaat om te beslissen over inzet vanuit hun organisatie. Het adviesteam kan op deze manier op maat aansluiten bij gemeentelijke calamiteitenteams.

Adviseurs

De adviseurs calamiteiten en zedenzaken kunnen in alle fases van een calamiteit adviseren aan gemeenten en betrokken organisaties. Zij onderhouden contacten met regionale en landelijke partners (o.a. RIVM, IVP, Impact). Zij beschikken over inhoudelijke expertise met betrekking tot psychosociale hulpverlening en maatschappelijke onrust.

De adviseurs coördineren de inzet van de deelnemers van het adviesteam. Op verzoek van gemeenten coördineren zij eventueel de inzet van medewerkers van het CJG/Sociaal Team Jeugd. Dit betreft: contact met zorgpartijen (lokaal, regionaal, landelijk), afspraken over wat nodig is en wie dat levert, materiaal aanleveren, adviseren over communicatie, evalueren.

Ook het zorgproces binnen een vereniging, kinderopvang- of onderwijsinstelling kan gecoördineerd worden door de adviseurs.

De gemeente zal hiervoor in principe opdrachtgever zijn, al kan deze vraag ook uit het veld komen. De GGD HM kan de gemeente actief benaderen met het voorstel om het adviesteam en de adviseurs in te zetten.

4. Overige onderwerpen

Privacy

Burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat zorgvuldig wordt omgegaan met persoonsgegevens. Het mogen verwerken van gegevens door de gemeente is gebaseerd op de uitvoering van een publiekrechtelijke taak, dan wel op de wettelijke verplichting conform de WMO 2015 en jeugdwet. Vanuit de wettelijke opdracht hebben de gemeenten toestemming om gegevens in te zien van cliënten. Het is van belang om transparant naar de burger te zijn en hem te informeren over waarom bepaalde gegevens nodig zijn en wat ermee wordt gedaan. Soms kan uit oogpunt van veiligheid een andere afweging gemaakt worden.

De professional moet bewust afwegen in het kader van de zorg en de veiligheid welke gegevens hij nodig heeft:

- Heb ik dit gegeven over deze cliënt echt nodig om mijn taak uit te kunnen voeren (noodzaak)?
- Heb ik alle gegevens nodig of alleen een gedeelte (proportionaliteit)?
- Moet ik het weten of is het handig om te weten (subsidiariteit)?
- Mag ik de gegevens inzien of mogen die alleen voor een ander doel gebruikt worden (doelbinding)?

Vuistregels voor professionals bij gegevensuitwisseling

Veel gemeenten, zorgaanbieders en beroepsgroepen hebben op dit moment een eigen protocol. Die protocollen sluiten in de praktijk niet altijd voldoende op elkaar aan. Tien privacy vuistregels helpen professionals in situaties waarin dilemma's zich kunnen voordoen. De vuistregels die een aanvulling zijn op bestaande beroeps- en meldcodes zijn te vinden op de site van de VNG (www.vng.nl/onderwerpenindex/jeugdhulp/nieuws/manifest-privacybescherming-jeugdhulp).

Wat betreft *interne deling van informatie*. De informatie voor bestuurlijke verantwoordelijkheid van de wethouder, betreft informatie om te bepalen hoe het systeem heeft gewerkt en welke partijen hun aandeel hebben gehad in de zorg.

Privacy / beroepsgeheim brengt met zich mee dat zeer terughoudend dient omgegaan te worden met informatie over wat die hulp precies inhield. Ten aanzien van de privacy gelden eisen aan informatie die de wethouder tot zich mag nemen, een wethouder heeft bijvoorbeeld wel recht op bepaalde dossierinformatie, maar mag niet zelf (medische) dossiers inzien.

In het kader van het onderzoek en de privacy van de betrokkenen is het niet opportuun om bepaalde informatie naar buiten te brengen. Eventuele informatie zou niet alleen de privacy kunnen schenden, maar is ook belastend voor de betrokkenen.

Bij het *verspreiden* van de informatie is het van belang om de privacy van de betrokkenen te borgen. Het is dan ook essentieel om binnen de gemeente en naar derden alleen de initialen, geslacht en leeftijd van de betrokkenen te communiceren, i.p.v. gegevens ontleend aan de Basisregistratie Persoonsgegevens.

De informatie naar buiten toe is vooral zogenaamde "buitenkantinformatie", dus informatie over het proces en de partijen die in deze casus betrokken zijn. Een bijkomende factor is hoeveel al in de media bekend is geworden. Bv als iedereen praat over de naam van een kind, is het alleen vermelden van initialen uit oogpunt van privacy niet meer nodig. Anderzijds moet natuurlijk wel gewaakt worden om op geruchten in te gaan die met de inhoud van de zorg te maken hebben. Mocht onjuiste informatie opduiken dan kan het ook in het belang van het kind zijn die informatie te ontcrachten en de juiste informatie te verstrekken.

Evaluatie en doorontwikkeling calamiteitenplan Jeugdhulp

Zoals benoemd in de inleiding kan dit calamiteitenplan Jeugdhulp aangepast worden onder anderen op basis van het COT traject in 2017.

Daarnaast moet er na iedere calamiteit voldoende tijd en aandacht worden besteed aan de evaluatie van de bewandelde proceskeuzen. Dit moet leiden tot verbeteringen van de werkdocumenten en indien nodig, ook het beleidskader.

Bijlage

1. Stappenplan bij calamiteit jeugdhulp